SURICHANGE BANK N.V.

A Change in Suriname Banking

JAARVERSLAG 2017

Inhoud

Missie	6
Organogram Surichange Bank N.V.	7
Profiel van de bank	8
Vijf jaar kerngegevens	9
Verslag van de Raad van Commissarissen	10
Verslag van het Bestuur	12
Het bedrijf van de bank	18
Jaarrekening 2017	32
Balans per 31 december 2017(vóór resultaatbestemming)	32
Winst- en Verliesrekening over 2017	33
Kasstroomoverzicht over 2017	34
Toelichting op de jaarrekening	35
Algemeen	35
Toelichting op de balans per 31 december 2017	41
Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2017	46
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	49

Supervisory Board

Dr. C. Baidjnath Misier
President-commissaris

Drs. D. Ratchasing

Mr. D. Peterhof

Drs. R. Bihariesingh

ir. N. Bishesar MSc

Bestuur

v.l.n.r. W. Ramautarsing MBA (Deputy Chief Operations), **Drs. D.A. Surjbalisingh** (Acting Chief Executive Officer), **Drs. S.P. Mathura QT (**Chief Executive Officer)

Missie

Wij streven ernaar om op maat gesneden financiële producten aan te bieden. Daarnaast bieden wij een samenhangend pakket van innovatieve bancaire-, beleggings- en verzekerings-produkten aan, dat is afgestemd op de eisen van vandaag en morgen. Wij richten ons hoofdzakelijk op de Surinaamse markt, waarbij wij ook de geldovermakingen (remittances) uit het buitenland mogelijk maken naar vrienden en families in Suriname.

Visie

Onze visie is de samenleving bij haar economisch streven te ondersteunen door zo optimaal mogelijk in te spelen op haar behoefte aan bancaire produkten en daarbij persoonlijke ondersteuning te bieden voor een zo goed mogelijke keuze tussen beschikbare alternatieven. Onze bank streeft hierbij een wederzijdse krachtige economische groei na.

Strategie

Ons beleid is gericht op een prudente doch innoverend gerichte groei, die optimaal past aan de marktomstandigheden en nauw aansluit op de behoeften van de markt, waardoor het marktaandeel van de bank gestadig wordt vergroot.

Kernwaarden

Onze kernwaarden om de strategische doelen te realiseren zijn:

- Flexibiliteit: De continuïteit van ons bedrijf is afhankelijk van ons vermogen snel op maatschappelijke ontwikkelingen in te spelen.
- Teamgeest: Financiële dienstverlening blijft mensenwerk en samenwerken is een vereiste. Betrokkenheid, persoonlijk contact en waardering voor resultaten zijn kritische succesfactoren.
- Integriteit: Een permanent verantwoordelijkheidsgevoel voor onze handelswijze en daarvoor aanspreekbaar.
- Transparantie: Voor goede communicatie, eerlijkheid en vertrouwen is transparantie essentieel.

Organogram Surichange Bank N.V.

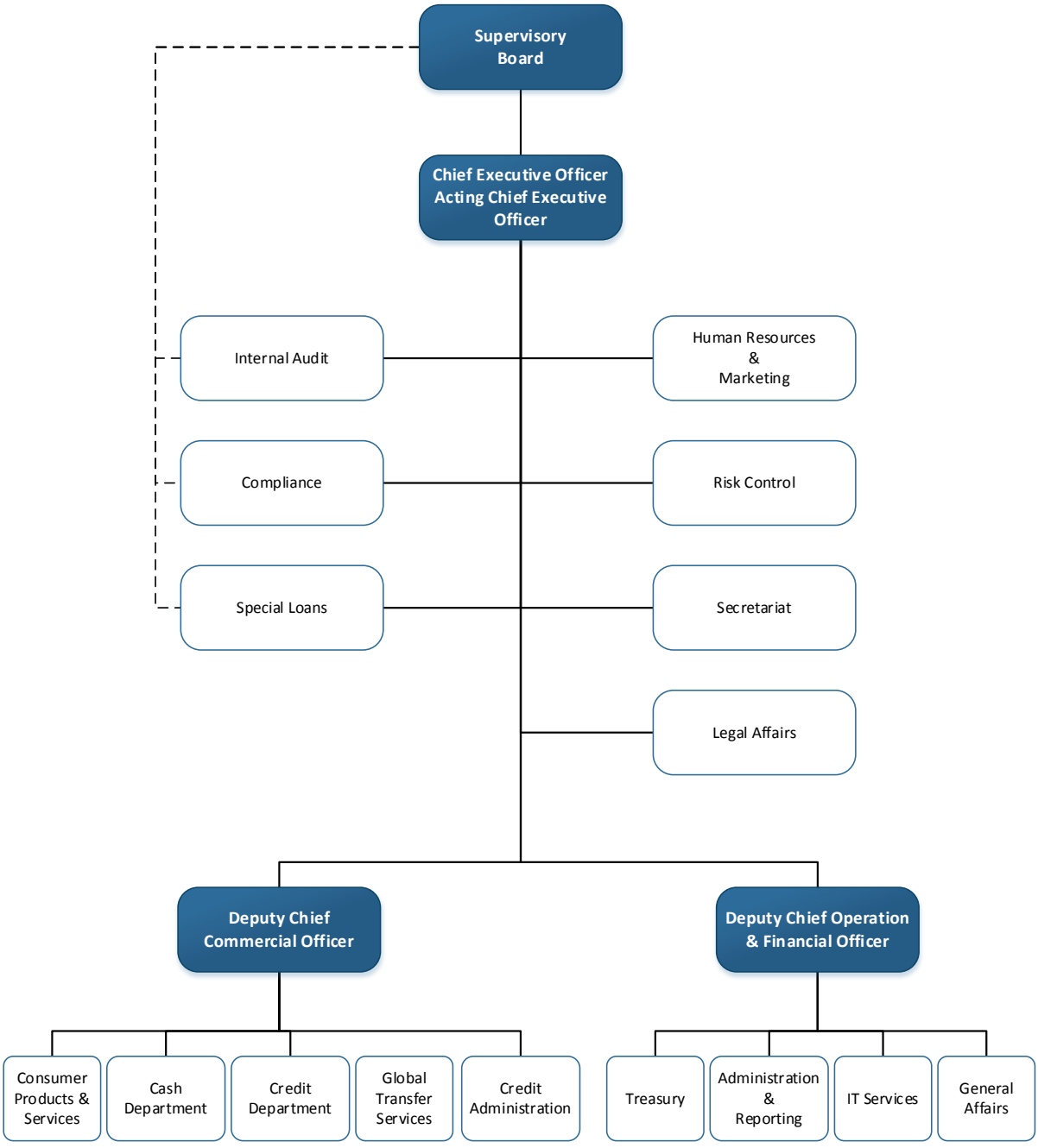

Profiel van de bank

Surichange Bank N.V. kent een twee-tier structuur bestaande uit een Raad van Commissarissen en een bestuur. De Raad is verantwoordelijk voor het houden van toezicht op het beleid dat door het bestuur wordt uitgevoerd en staat haar bij met advies. Het bestuur is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken. Deze organen zijn als volgt samengesteld:

Raad van Commissarissen

Dhr. dr. C. Baidjnath Misier President-commissaris
Mevr. drs. D. Ratchasing
Mevr. mr. D. Peterhof
Dhr. drs. R. Bihariesingh
Dhr. ir. N. Bishesar Msc

Bestuur

Dhr. drs. S.P. Mathura QT, Chief Executive Officer
Dhr. drs. D.A. Surjbalisingh, Acting Chief Executive Officer
Dhr. W. Ramautarsing MBA, Deputy Chief Operations

De bank kent de volgende afdelingen:

- Internal Audit
- Risk Control
- Compliance
- Legal Affairs
- Human Resources & Marketing
- Secretariat
- Consumer Products & Services
- Cash Department
- Credit Department
- Special Loans
- Treasury
- Global Transfer Services
- Administration & Reporting
- Information Technology Services
- General Affairs

Vijf jaar kerngegevens (in duizenden SRD)

	2017	2016	2015	2014	2013
Balans					
Kasmiddelen	134.964	110.127	58.695	48.428	43.440
Vorderingen op bankiers en beleggingen	348.353	298.686	203.535	128.888	104.969
Kredieten	211.240	251.455	210.269	213.816	212.135
Overige activa	51.319	50.696	17.173	16.070	13.681
Totaal activa	**745.876**	**710.964**	**489.672**	**407.202**	**374.225**
Toevertrouwde middelen	628.261	602.572	445.884	365.050	335.600
Verplichtingen aan bankiers	21.203	43.156	-	-	-
Eigen vermogen	36.838	27.851	22.769	22.429	20.661
Overige passiva	59.574	37.385	21.019	19.723	17.964
Totaal passiva	**745.876**	**710.964**	**489.672**	**407.202**	**374.225**
Resultaten					
Rente resultaat (baten versus lasten)	11.500	18.777	9.012	8.935	7.518
Beleggingsopbrengsten	10.292	3.753	3.456	1.480	-3.474
Provisie en overige baten	11.997	7.919	6.087	5.717	6.684
Operationele bedrijfslasten	16.711	12.941	8.697	6.981	6.841
Resultaat voor afschrijvingen, dotatie voorziening dubieuze debiteuren en belastingen	**17.078**	**17.508**	**9.858**	**9.151**	**3.887**
Afschrijvingen	449	691	874	781	722
	16.629	16.817	8.984	8.370	3.165
Voorziening dubieuze debiteuren	2.235	4.319	8.452	3.672	757
Waarde vermindering ingekochte panden en terreinen	5.100	4.557	-	-	-
Bruto resultaat	**9.294**	**7.941**	**532**	**4.698**	**2.408**
Inkomstenbelasting	3.346	2.859	192	1.691	1.127
Netto resultaat	**5.948**	**5.082**	**340**	**3.007**	**1.281**
Ratio's (in %)					
Efficiency ratio	202	235	213	231	175
Return on assets	0,82	0,85	0,08	0,77	0,58
Return on equity	18,39	20,08	1,50	13,96	9,82
Capital Ratio	4,94	3,92	4,65	5,51	5,52
BIS ratio	9,35	7,63	8,25	8,72	11,00
Overige gegevens					
Aantal medewerkers	64	64	65	62	64

Verslag van de Raad van Commissarissen

Algemeen

Hierbij doet de Raad van Commissarissen verslag van de werkzaamheden die door haar in het verslagjaar 2017 zijn uitgevoerd, inclusief de werkzaamheden van de Audit Committee.

Dit verslagjaar werd gekenmerkt door een economisch herstel dat zich concentreerde in de mijnbouw sector en weinig opleving in overige delen van de economie. De financieel economische risico's die al hoog waren duurden voort en hebben de bank genoodzaakt om een zeer conservatief krediet- en beleggingsbeleid te voeren. Mede hierdoor is de bank niet in staat geweest om haar doelen volledig te realiseren. Desalniettemin wist de bank de portefeuille van non-performing loans te reduceren, surplus liquiditeit optimaal te doen renderen en kosten te beheersen. Dit leidde tot een positief, doch bescheiden resultaat.

Het resultaat vóór afschrijvingen, dotatie voorziening dubieuze debiteuren en belastingen blijft op hetzelfde niveau t.o.v. het vorig jaar. Het brutoresultaat bedroeg SRD 9,3 miljoen. Na aftrek van belastingen was het resultaat SRD 5,9 miljoen. Het balanstotaal nam in 2017 met 4,9 % toe en steeg naar het niveau van SRD 746 miljoen.

Werkzaamheden van de Raad van Commissarissen

De Raad, die in het algemeen een toezichthoudende en adviserende taak heeft, let bij de uitoefening van haar taakstelling, in het bijzonder op de mate van realisatie van de doelen van de bank, met inachtneming van de maatregelen van het bestuur tot risicobeheersing en verbetering van het functioneren van de bank.

In de verslagperiode is door de Raad elf (11) keren met het bestuur vergaderd en eenmaal zonder het bestuur. In de vergaderingen waren de leden goed vertegenwoordigd. Belangrijke punten van bespreking waren, het jaarplan inclusief begroting, de jaarcijfers, tussentijdse resultaten, financiële- en kredietrapportages, ontwikkelingen op het gebied van IT, toepassing van de corporate governance code van de Centrale Bank van Suriname binnen de bank, bewaking van belangrijke risicogebieden en de management letter.

In de verslagperiode is tezamen met BDO adviseurs verder gewerkt aan het versterken van de afdelingen Internal Audit en Compliance.

De leden R. Bihariesingh en N. Bishesar zijn in het verslagjaar toegetreden tot de Raad, terwijl lid S. Kisoensing is afgetreden.

Vanwege pensionering van de heer Drs. R. Abrahams RA is hij in het verslagjaar vervangen door de heer W.K. Achthoven RA, als externe accountant van de bank. Conform artikel 28

van de wet Toezicht Bank- en Kredietwezen 2011, is de nieuwe accountant tevens goedgekeurd door de Centrale Bank van Suriname.

In het verslagjaar is intensief gewerkt aan de werving van een nieuw directielid, mede vanwege pensionering van de heer R.Merhai in het verslagjaar en op korte termijn de pensionering van het directielid S. Mathura. Helaas moeten wij vermelden dat, de zeer gewaardeerde gepensioneerde directeur, de heer R. Merhai, is komen te ontvallen.

Audit Committee

De Audit Committee bestond in het verslagjaar uit de leden D. Ratchasing en R. Bihariesingh. De Audit Committee vergadert minimaal vier keer per jaar. In het verslagjaar zijn er zes vergaderingen geweest, waarbij o.m. de volgende onderwerpen werden behandeld: voortgang auditjaarplan, bezetting, capaciteit en trainingsbehoefte IAD afdeling, auditrapporten, Audit Committee- en Internal Audit charter, follow-up on-site inspectierapport van de Centrale Bank van Suriname en follow-up van de bevindingen uit diverse interne en externe audits.

Jaarrekening

De jaarrekening 2017 van Surichange Bank N.V.(SCB), zoals door het bestuur opgemaakt, heeft de goedkeuring van de Raad van Commissarissen. De jaarrekening 2017 is conform de statuten van de bank door BDO Assurance N.V. gecontroleerd en voorzien van een goedkeurende controleverklaring, die is opgenomen op pagina 46 van het verslag.

De Raad stelt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor, om de jaarrekening, zoals die samen met de controleverklaring van BDO Assurance N.V. door het bestuur wordt aangeboden, vast te stellen. Voorts om décharge te verlenen aan het bestuur voor het gevoerde beleid én aan de Raad voor het gehouden toezicht.

De Raad dankt het bestuur en de medewerkers voor hun inspanning en spreekt haar waardering uit voor de bijdrage, die zij hebben geleverd aan de in 2017 behaalde resultaten. Voorts bedanken wij onze cliënten voor het in Surichange Bank N.V. gesteld vertrouwen.

Paramaribo, 17 augustus 2018

Raad van Commissarissen

Dhr. dr. C. Baidjnath Misier President-commissaris
Mevr. drs. D. Ratchasing
Mevr. mr. D. Peterhof
Dhr. drs. R. Bihariesingh
Dhr. ir.N. Bishesar Msc

Verslag van het Bestuur

Algemeen

Wij presenteren u met genoegen het jaarverslag over het boekjaar 2017. Hiermee geven wij invulling aan onze plicht om alle stakeholders en de samenleving te informeren betreffende ons bankbedrijf en het omgevingsklimaat waarin wij onze diensten verlenen.

De gerealiseerde resultaten in het verslagjaar kwamen tot stand in een klimaat van afnemende economische onevenwichtigheid en aanhoudende teruggang bij de ondernemingen die voornamelijk gericht zijn op de binnenlandse afzetmarkt. Het beleid van de Centrale Bank van Suriname bleef in het verslagjaar strak vanwege de hoge financieel-economische risico's. Dit beleid samen met de ontwikkelingen binnen het bankwezen, werkten door op de performance van onze bankinstelling. De hoge omgevingsrisico's noodzaakten ons tot aanpassing van ons krediet- en beleggingsbeleid die vervolgens invloed hadden op de groei, rentabiliteit en solvabiliteit van ons bankbedrijf. Ondanks deze ontwikkelingen zijn wij tevreden met de gerealiseerde bedrijfsresultaten in 2017.

Het balanstotaal steeg met 5% tot SRD 746 miljoen, vooral door de groei van de activa posten "Kasmiddelen", "Beleggingen (termijndeposito's) en "Schatkistpapier". Ook werden de gebouwen en terreinen van de bank geherwaardeerd waardoor de materiële vaste activa stegen. Aan de passiefzijde namen vooral de "Toevertrouwde middelen", "Overige schulden" en het Vermogen toe.

De winst vóór belastingen steeg in het verslagjaar met 17% tot SRD 9,3 miljoen, enerzijds door de toegenomen beleggingsopbrengsten en opbrengsten uit vreemde valutabedrijf en anderzijds door een afname van de voorzieningskosten voor kredietrisico's a.g.v. verbetering van de NPL-portefeuille.

In het vervolg van dit verslag worden enkele belangrijke macro-economische ontwikkelingen beschreven teneinde een goed beeld te schetsen van de omgeving waarin wij opereren. Vervolgens wordt de overheidsfinanciën in het kort belicht gevolgd door de internationale ontwikkelingen die invloed hebben op de totale financiële sector in Suriname.

Macro-economische beschouwingen 2017

Na een krimp van ruim 5% van het Bruto Binnenlands Product in 2016, vertoonde de economie van Suriname gedurende het verslagjaar tekenen van herstel. Er is sprake van reële economische groei, reductie van inflatie, verbetering van de monetaire reserves, herstel van het publiek vertrouwen en koersstabiliteit. Het monetair beleid van de Centrale Bank van Suriname bleef prudent vanwege de financieel economische risico's. De binnenlandse vraag trok niet aan, de koopkracht van huishoudens herstelde nauwelijks, het segment midden- en klein bedrijf bleef kwetsbaar, terwijl de kredietcondities niet zijn verbeterd. Deze financieel economische omgeving is blootgesteld aan hoge risico's en heeft onze bankinstelling dan ook genoodzaakt om een zeer conservatief risicomanagement- en prudent kredietbeleid te voeren, die de groei van onze bankinstelling onder druk zette.

Economische groei

De volgende grafiek illustreert de reële groei van het Bruto Binnenlands Product in 2017 met ca. 1,5% vanaf het dieptepunt in 2016. Deze groei wordt voornamelijk gedragen door een toename van de productie en export van goud: in oktober 2016 werd de Merian mijn in productie genomen door Newmont en resulteerde in een forse stijging van exporten.

Grafiek 1 Reële economische groei (in %)

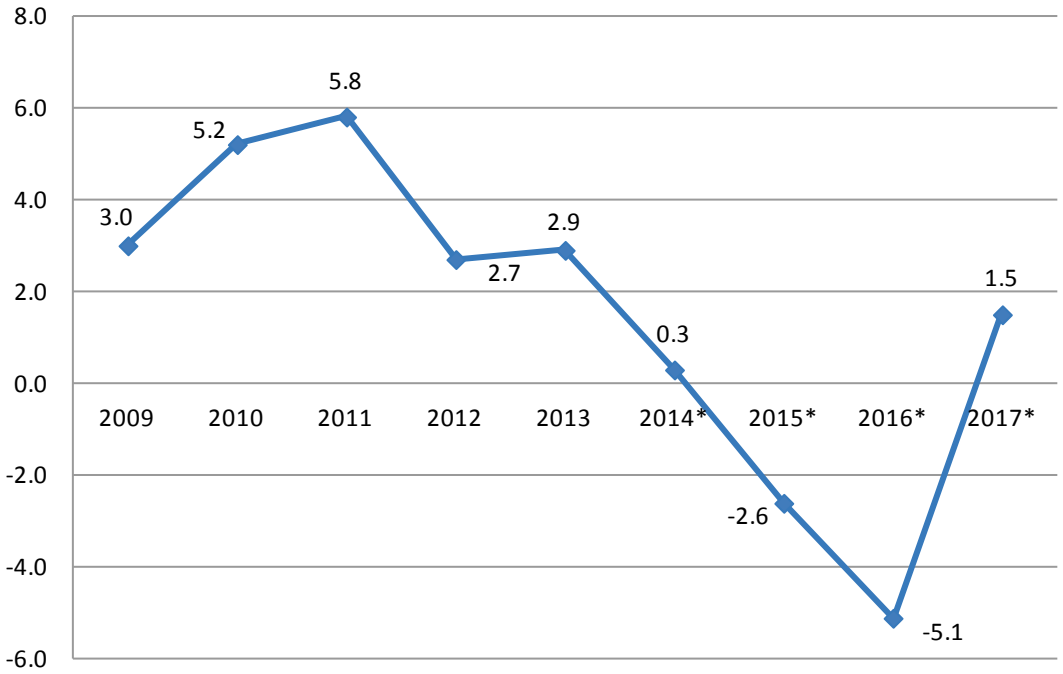

Bron: Centrale Bank van Suriname

Ook de aardoliesector profiteerde van gunstige prijzen van ruwe olie. De OPEC wist productieverlagingen door te voeren die, in een omgeving waarin de vraag niet materieel toenam, leidde tot dalende olievoorraden. Historisch stijgt de olieprijs als de olievoorraden dalen. Daarnaast hebben geopolitieke spanningen ook een prijsopdrijvend effect gehad.

De ontwikkelingen in de mijnbouwsector en de positieve effecten daarvan op sectoren die hiermee zijn verbeterd, hebben geresulteerd in verhoogde economische activiteit

Monetaire Reserves, koersstabiliteit en Inflatie

De toename van de goederenexport leidde tot een significante verbetering op de lopende rekening m.n. de goederenbalans (2016 USD 187 miljoen; 2017 USD 672 miljoen). Tegelijkertijd stegen de importen minder hard daar de binnenlandse vraag naar goederen en diensten niet groeide. Helaas vertoonden de dienstenbalans (2016 USD -283 miljoen.; 2017 USD -317 miljoen), alsook de inkomensbalans (2016 USD -176 miljoen.; 2017 USD -457 miljoen) een verslechtering t.o.v. 2016, waardoor de verbetering van de goederenbalans grotendeels teniet werd gedaan. Toch leidde de groei van exporten tot een omslag in het saldo

van de lopende rekening: van een fors tekort (bijna -USD 170 miljoen in 2016) naar bijna nul (-USD 1.8 miljoen in 2017).

Daarnaast vertoonde de kapitaalbalans een daling a.g.v. verminderde directe investeringen in Suriname (2016 USD 309 miljoen; 2017 USD 163 miljoen) met als gevolg een verminderde toename van de monetaire reserve. De ontwikkeling van de monetaire reserves leidde kennelijk niet tot minder vertrouwen van het publiek, aangezien de vraag naar vreemde valuta niet materieel is gestegen; immers de binnenlandse vraag bleef vlak, als gevolg van de zwakke koopkracht van huishoudens, terwijl bedrijfsinvesteringen evenmin een opleving vertoonden.

Grafiek 2 Jaareinde Inflatie (in %)

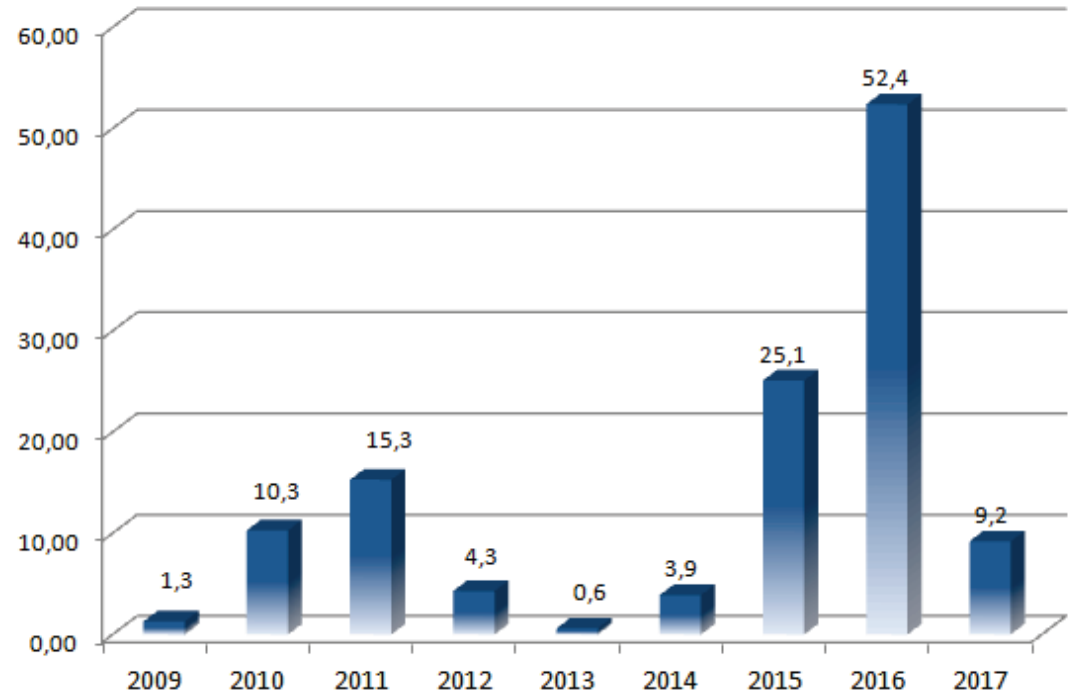

Bron: ABS

De combinatie van deze factoren leidde in he verslagjaar tot stabilisering van de wisselkoers van de SRD ten opzichte van zowel de USD als de EUR

Deze koersstabiliteit en de vlakke binnenlandse vraag hadden een mitigerende werking op de inflatie: het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie daalde van 52% in 2016 tot 9% in 2017 (twaalfmaands basis).

Overheidsfinanciën

Het doel van de Staat om uitgaven te beheersen leveren de eerste resultaten op. Uit de volgende tabel valt af te lezen, dat de uitgaven van overheid in relatief opzicht daalden met een vol procentpunt. Daar de inkomsten verder stegen, daalde het financieringstekort van 9,1% in 2016 tot 7,3% in 2017.

Tabel 1 Staatsinkomsten en –uitgaven in procenten van het Bruto Binnenlands Product		
Staatsfinanciën	**2016**	**2017**
Inkomsten	16,7%	17,5%
Uitgaven	25,8%	24,8%
Financieringstekort	9,1%	7,3%
Rentelasten	1,29%	2,48%

De Centrale Bank van Suriname en de overheid bereikten in 2016 een Memorandum of Understanding, waarin werd afgesproken dat de Staat geen beroep zal doen op kredietfaciliteiten van de Bank. Conform deze overeenkomst werd geen krediet opgenomen bij de Centrale Bank van Suriname en werd dit tekort vooral gefinancierd door kortlopende kredietfaciliteiten van algemene banken in Suriname.

Opvallend is dan ook dat in een omgeving, waarin de toevertrouwde middelen aan banken steeg met 8%, de totale kredietportefeuille van banken nog geen 1% groeide: de toename van de liquiditeit stroomde voornamelijk naar de overheid en de vordering van banken op de overheid steeg met 96% ofwel SRD 1,2 miljard. De totale rentelasten van de overheid verdubbelden van 5% van de totale uitgaven in 2016 naar 10% in 2017 ofwel 1,29% van het BBP in 2016 tot 2,48% in 2017. Het beleid van de overheid m.b.t de toekomstige dynamiek van de staatsschuld, alsook het beheersen van de stijgende rentelast zal belangrijk zijn voor de balans tussen kredietverlening door algemene banken aan de overheid en de particuliere sector.

Internationale Ontwikkelingen

Zoals eerder gesteld bij de paragraaf economische groei, herstelde in 2017 de prijzen van grondstoffen. Daarnaast zette de Federal Reserve haar beleid van monetaire verkrapping voort en verhoogde de rente tweemaal, hetgeen nadelige effecten kan hebben voor ontwikkelingslanden, wat betreft hun buitenlandse schuld, alsook bij het aangaan van nieuwe buitenlandse leningen. Vastrentende beleggingen in USD renderen echter beter. De ECB bouwt de politiek van monetaire verruiming af door zowel staats- als bedrijfsobligaties op te kopen, maar is nog niet zover om de rente te verhogen. Kortlopende beleggingen in EURO bleken steeds te kampen met het fenomeen van negatieve rente.

Vertrouwen

Het publieke vertrouwen kan worden beschouwd als de perceptie van consumenten met betrekking tot de bedrijvigheid in de economie, werkgelegenheid, (besteedbaar) inkomen, de koopkracht daarvan, alsook de verwachting van de consument over hoe deze grootheden zullen ontwikkelen op korte termijn. Het ligt voor de hand, dat dit publieke vertrouwen een behoorlijke deuk heeft opgelopen na de terugval van de economie in 2015 en 2016 (zie grafiek 1). Echter is dit vertrouwen aan het herstellen in 2017, wat zich uit in een aantal macro economische ontwikkelingen zoals de reële economische groei, de stijging van de monetaire reserves, maar ook een belangrijke institutionele ontwikkeling, waarbij de overheid heeft afgesproken geen beroep te doen op kredietfaciliteiten van de Centrale Bank van Suriname; de rust op de valutamarkt, alsook een materiële afname van inflatie dragen hiertoe ook bij. Investeringsbestedingen moeten echter nog goed van de grond komen.

De stijgende schulden van de Staat tot bijkans 68% van het BBP, werkten helaas negatief op voornoemd vertrouwen evenals de goedkeuring van De Nationale Assemblee, in februari 2017, om het schuldplafond onder bepaalde voorwaarden te overschrijden, gedurende maximaal vijf jaar. Tegen de achtergrond van stijgende schulden en een fragiele economische groei die geconcentreerd is in de mijnbouw en aanverwante sectoren, beoordeelden ratingbureau's de schuldtitels van de Staat met B-/B2 ofwel "highly speculative". Het vooruitzicht van de kredietwaardigheid van de Staat wordt als stabiel tot negatief gekwalificeerd.

Management team

Afdelingsverantwoordelijken

Het bedrijf van de bank

Algemeen

Wij presenteren u hierbij het jaarverslag over het boekjaar 2017, met genoegen, doch ook met gepaste bescheidenheid. Het strategisch plan 2016-2018 ligt ten basis aan het beleid, dat in dit jaar is gevoerd. Dit plan kwam tot stand in nauw overleg tussen het bestuur en alle geledingen van de bank. Echter, de marktomstandigheden in het verslagjaar waren minder positief dan de uitgangspunten in het strategisch plan. De kredietcondities zijn nauwelijks verbeterd, terwijl het toezicht en de richtlijnen waar SCB aan moet voldoen verder zijn aangescherpt. De belangrijkste doelstelling van de bank is om adequaat in te spelen op de wensen van haar klanten en daarmee het vertrouwen, dat klanten in onze bank hebben verder te versterken. Door onze kernwaarden consequent te hanteren als uitgangspunt bij ons handelen, verdiepen wij de relatie met onze klanten en kunnen we die prestaties leveren, die we met onze stakeholders zijn overeengekomen.

Strategie

Ook in 2017 was het strategisch beleid erop gericht om onze ambitie, namelijk het vergroten van onze marktaandeel door zo optimaal mogelijk in te spelen op de behoefte van klanten aan bancaire produkten, te realiseren. In het verslagjaar is gewerkt aan de uitvoering van het strategisch plan 2016 – 2018, waarin de verdere verbetering van de dienstverlening aan onze klanten als belangrijkste doelstelling is opgenomen. Zo is het Surinaamse Automatische betaal Systeem (SNEPS) welke onder beheer staat van de Centrale Bank van Suriname verder verbeterd teneinde de interbancaire SRD transacties te versnellen. Daarnaast is een betere taakverdeling op de afdelingen Global Transfer Services en Consumer Products & Services opgemaakt teneinde de service aan de klant verder te optimaliseren. Aan de doelstelling van het aanscherpen van de governance structuur van de bank is inhoud gegeven, door de interne organisatie aan te passen, waardoor diverse bedrijfsprocessen en rapportagelijnen in het kader van corporate governance zijn verbeterd. Continue monitoring van de realisatie van de doelstellingen geschiedt via het management informatie systeem (MIS). Indien nodig vindt tijdig bijsturing plaats.

De andere strategische doelstellingen van de bank bestaan uit verhoging van de competenties van onze medewerkers en verdere uitbreiding van onze clientèle en daarmee vergroten van het marktaandeel van de bank.

Corporate Governance

Surichange Bank hecht veel waarde aan een deugdelijke ondernemingsbesturing ter waarborging van de integriteit en effectiviteit van haar bedrijfsactiviteiten, als basis voor duurzaam vertrouwen van alle stakeholders in haar soliditeit. Het bestuur en de Raad van de

bank houden rekening met de belangen van de verschillende stakeholders, inclusief de voor de bank relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen. Het vertrouwen van de stakeholders dat hun belangen goed en zorgvuldig worden behartigd, vormt een belangrijk onderdeel van één van de kernwaarden (transparantie) die door het bestuur en de Raad zijn geformuleerd. Ter realisatie hiervan beschikt de bank over een adequaat functionerend management informatiesysteem, dat haar in staat stelt deugdelijk bestuur te voeren en hierover verantwoording af te leggen.

Goed ondernemerschap, waaronder integer en transparant handelen door het bestuur, evenals goed toezicht hierop, waaronder het afleggen van verantwoording over het uitgeoefende toezicht, zijn belangrijke condities voor het stellen van vertrouwen in de bank. Deze zijn de twee steunpilaren, waarop een goede corporate governance rust. In 2017 zijn diverse regelingen geëvalueerd en waar nodig aangescherpt. In het kader van deugdelijk bestuur zijn de volgende zaken geëvalueerd : invulling bestuursstructuur ; intern overleg tussen het bestuur en de RvC ; onafhankelijke controle functies z.a. IAD / Risk Control en Compliance en samenstelling van de directie. Hiermee geeft SCB verder invulling aan de naleving van de Corporate Governance Code, welke in 2015 is gepubliceerd door de Centrale Bank van Suriname. Het bestuur en de Raad zijn verantwoordelijk voor de naleving van de code en leggen hierover verantwoording af aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en in het jaarverslag.

De financiële ontwikkeling van de bank

Grafiek 3 Ontwikkeling balanstotaal (in mln SRD)

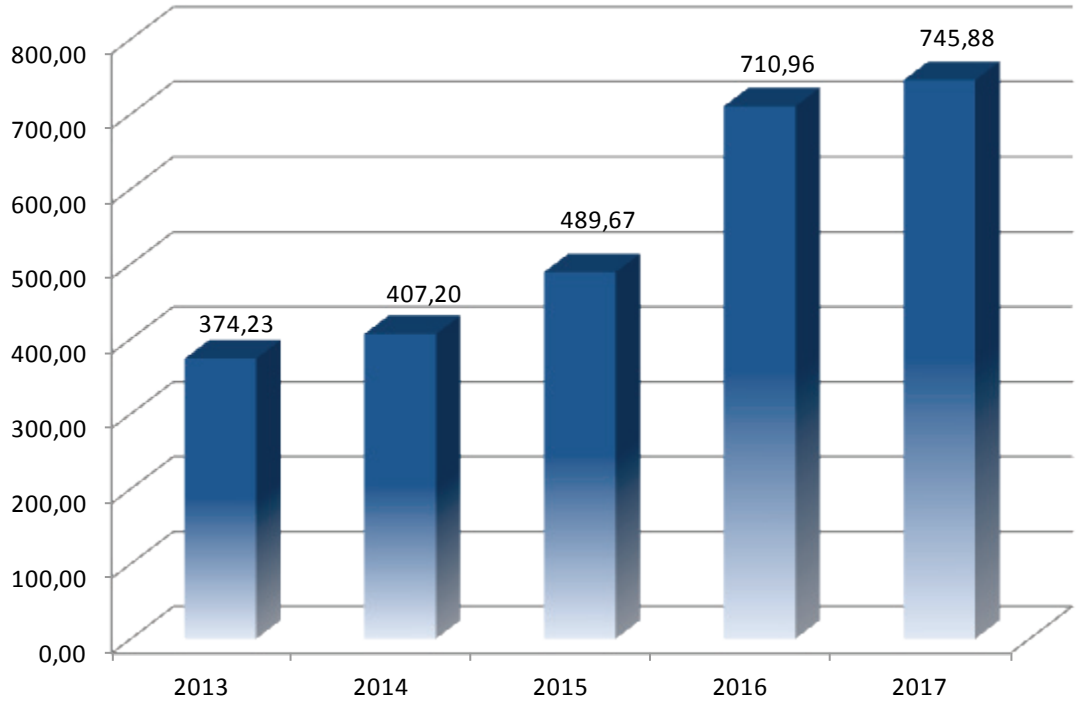

Onze bank boekte in het verslagjaar, ondanks een minder gunstig economische klimaat, positieve financiële resultaten waar wij niet ontevreden over zijn.

De balans als belangrijkste indicator van de bedrijfsomvang groeide in 2017 met SRD 35 miljoen ofwel 5% tot SRD 746 miljoen.
Aan de actiefzijde van de balans was de stijging voornamelijk zichtbaar in de posten: Kasmiddelen, Beleggingen (termijndeposito's en schatkistpapier), Gebouwen, terreinen en bedrijfsmiddelen. De kasmiddelen namen toe met SRD 25 miljoen, oftewel 23% tot SRD 135 miljoen per ultimo van het boekjaar. De post Beleggingen (termijndeposito's en schatkistpapier) nam toe met SRD 98 miljoen tot SRD 141 miljoen, oftewel 232% als gevolg van nieuwe beleggingen. De stijging van de Kasmiddelen was voornamelijk het gevolg van vreemde valuta stortingen door onze crediteuren. De toename van de post vorderingen op bankiers was vooral het gevolg van korte termijn interbancaire beleggingen bij lokale banken. De stijging van de post Gebouwen, terreinen en bedrijfsmiddelen is enerzijds het gevolg van herwaardering naar actuele waarde en anderzijds investeringen in bedrijfsmiddelen. De post Kredieten nam enerzijds af als gevolg van reguliere aflossingen door kredietnemers alsook door afboekingen van enkele non-performing kredieten, terwijl prudent risicobeleid van de bank, in een omgeving, waarin het economisch herstel nog zeer fragiel was, niet heeft geleid tot materiële toevoegingen aan de kredietportefeuille.

Grafiek 4 Ontwikkeling van de totale aangetrokken middelen (in mln SRD)

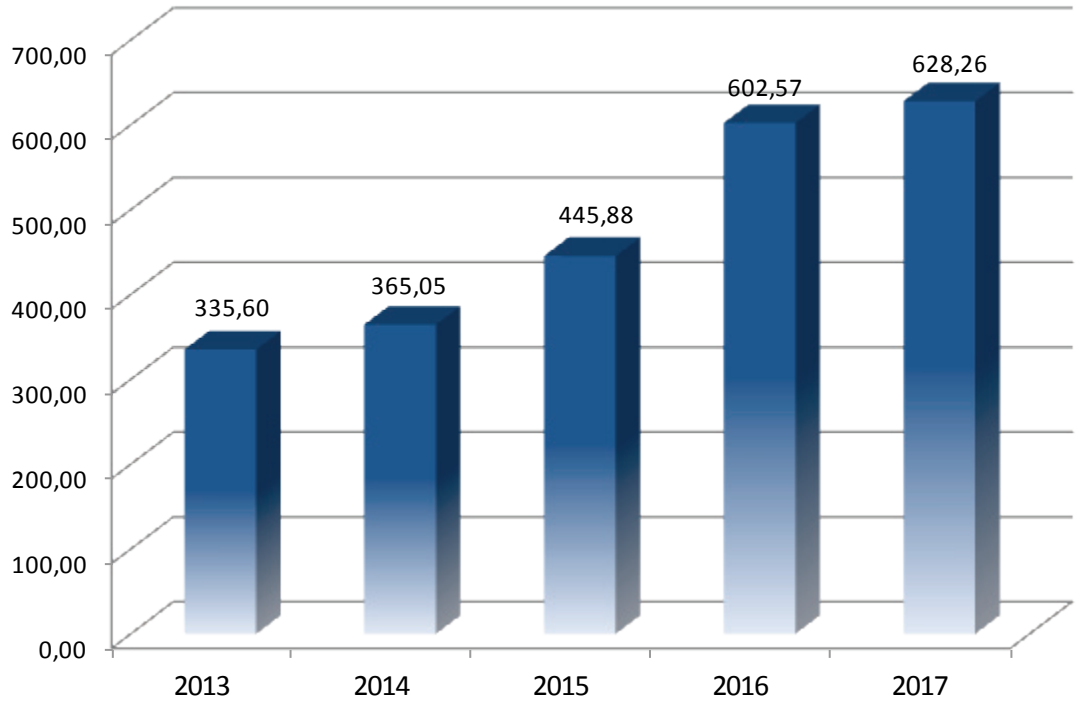

Aan de passiefzijde van de balans was de stijging zichtbaar in de posten: Toevertrouwde middelen, Overige schulden en het vermogen. De toevertrouwde middelen door crediteuren namen met SRD 26 miljoen, oftewel 4% toe tot SRD 628 miljoen. De toename wordt vooral veroorzaakt door omrekening van de vreemde valuta tegoeden van crediteuren naar SRD als

gevolg van de gestegen vreemde valuta koersen. De post Overige schulden nam met SRD 23 miljoen toe tot SRD 50 miljoen.

Het eigen vermogen van de bank zal met goedkeuring van het winstbestemmingsvoorstel (toevoeging aan de Algemene Reserve) door de aandeelhouders en toename van de herwaarderingsreserve als gevolg van herwaardering van het bankgebouw met SRD 9 miljoen oftewel 32% toenemen tot SRD 37 miljoen. De strategie om het eigen vermogen verder te versterken is van groot belang voor de continuering van de financiële soliditeit van de bank die tevens wordt bewaakt middels het toezicht van de Centrale Bank van Suriname.

Grafiek 5 Resultaat voor afschrijvingen, dotatie voorziening dubieuze debiteuren en belastingen
(in mln SRD)

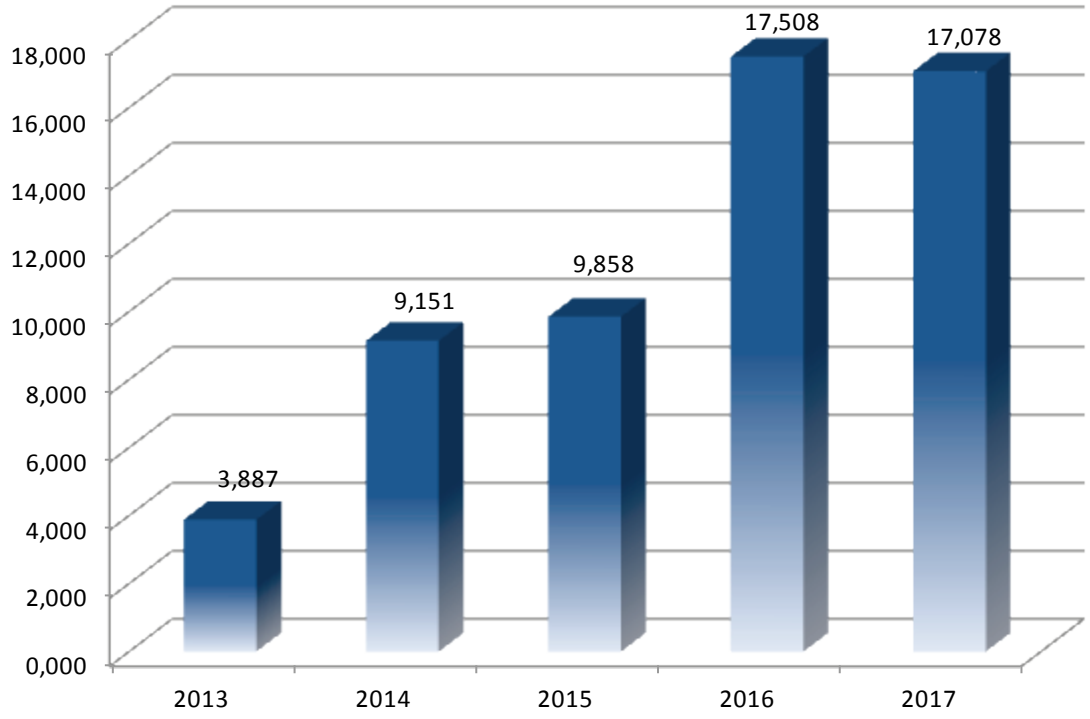

Het resultaat ná belastingen in het verslagjaar steeg met SRD 866 duizend ten opzichte van 2016 tot SRD 5,9 miljoen. Door een afname van de kredietportefeuille zijn de rente baten significant afgenomen hetgeen heeft geresulteerd in een afname van de rente marge met ruim 7,2 miljoen. De baten namen toe met SRD 3,34 miljoen oftewel 11% tot SRD 33,8 miljoen. De groei werd voornamelijk veroorzaakt door significant gestegen beleggingsopbrengsten uit beleggingen van termijndeposito's en schatkistpapier, opbrengsten uit het vreemde valutabedrijf en overige provisie opbrengsten.

De bedrijfslasten stegen met SRD 2 miljoen of 9% naar SRD 24,5 miljoen. De groei van de bedrijfslasten werd voornamelijk veroorzaakt, door hogere overige beheerskosten en personeelskosten. De dotatie aan de voorziening kredietrisico's daalde tot SRD 2,2 miljoen, een afname van SRD 2,1 miljoen. De waardevermindering van ingekochte panden en terreinen daarentegen stegen met SRD 543 duizend oftewel 12% tot SRD 5,1 miljoen.

Risk Control

Bij het uitoefenen van het bankbedrijf wordt de bank blootgesteld aan diverse risico's. Ter waarborging van een effectieve beheersing van deze risico's hanteren wij een enterprise benadering, die gestoeld is op het ' threelines of defence ' governance model. In dit model wordt de verantwoordelijkheid voor risicobeheer binnen de bank op drie niveaus gedragen. De primaire verantwoordelijkheid voor het identificeren en beheersen van de risico's verbonden aan de bedrijfsactiviteiten wordt gedragen door de first line of defence, welke wordt gevormd door het lijnmanagement. De onafhankelijke risicobeheersfunctie, Risk Control, die verantwoordelijk is voor het ontwikkelen van het risicobeleid en de procedures, het beoordelen van risico's en beheersmaatregelen, alsook het monitoren van de first line over risico-management en eventuele verbeteringen van beheersmaatregelen, vormt de second line of defence. Zij is verantwoordelijk voor de monitoring van risico's in verhouding tot de vastgestelde risicolimieten (risk appetite). De afdeling Risk Control vormt samen met de afdeling Compliance de risicobeheerfunctie.

De scope van Risk Control betreft de strategische, financiële en operationele risico's, terwijl die van Compliance betrekking heeft op de compliance, juridische en fiscale risico's. De third line of defence wordt gevormd door de Internal Audit Department (IAD), welke onafhankelijk van de first en second line, de effectiviteit van de interne beheersingsmaatregelen beoordeelt en ook adviseert over mogelijke verbeteringen. De Risk Control richt zich op de oorzaken, die de realisatie van de strategische, operationele en reporting doelstellingen negatief kunnen beïnvloeden. Wij hebben in het verslagjaar een verdere evaluatie gemaakt van onze Enterprise Risk Management (ERM) framework en het risicomanagementbeleid van onze bank verder aangescherpt.

Ons beleid met betrekking tot kredietacceptatie en kredietbewaking is aangescherpt aan de veranderende marktomstandigheden, zoals beschreven onder "Macro economische beschouwingen". Het evident doel is om de krediet- en marktrisico's waaraan de bank is blootgesteld in deze omgeving te minimaliseren. Daarnaast hebben wij ons dagelijkse en maandelijkse liquiditeitsmanagement verder aangescherpt, waarbij de dagelijkse beschikbare liquiditeit in SRD, EUR en USD adequaat wordt gerelateerd aan de verwachte opvragingen. In 2017 is het liquiditeitsrisico verminderd door een toename van de toevertrouwde middelen, terwijl de groei van de kredietportefeuille bewust is getemporiseerd, waardoor de liquiditeit is verbeterd.

De BIS ratio is een belangrijke indicator van de solvabiliteit van de bank. Daarnaast zijn er diverse indicatoren, voor wat betreft liquiditeit. Onze instelling voldoet steeds aan de minimale eisen met betrekking tot de solvabiliteits- en liquiditeitsvoorschriften van de CBvS. Wij monitoren de ontwikkeling van deze indicatoren nauwgezet en ondernemen steeds initiatieven om de solvabiliteit en liquiditeit te optimaliseren. Onze solvabiliteit is in het verslagjaar verbeterd, waarbij zowel het nominaal eigen vermogen als de BIS solvabiliteitsratio zich positief hebben ontwikkeld.

Compliance

In het verslagjaar is wederom veel aandacht besteed aan de effectiviteit van ons compliance beleid. In ons compliance beleid staan de volgende thema's centraal: ondernemingsbesturing en cultuur, risicostrategie en ondernemingsdoelstellingen, integriteit van ons personeel en klanten, financiële dienstverlening en interne organisatie. Met betrekking tot de thema's integriteit van de klanten en financiële dienstverlening is het AML/CFT programma aangescherpt teneinde de risico's met betrekking tot Customer Due Diligence (CDD) verder te beheersen. Ook zijn de activiteiten voor het updaten van het gehele cliëntenbestand voortgezet. Het doel hiervan is het actualiseren van de gegevens van alle rekeninghouders, zoals vereist door ons cliëntacceptatiebeleid en de Know Your Customer (KYC) principes.

De afdeling compliance werd in het verslagjaar kwalitatief verder versterkt middels continue (bij)scholing en training van de compliance officer en medewerker conform het daarvoor opgesteld trainingsprogramma. Verder hebben het gehele personeel, directie en raadsleden trainingen gehad op het gebied van Anti Money Laundring (AML), Combatting Financial Terrorism (CFT) en Know Your Customer (KYC).

De FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) regelgeving van de Amerikaanse overheid, waarbij financiële instellingen dienen na te gaan of bepaalde van hun klanten mogelijk belastingplichtig zijn in de USA, is sinds medio 2014 in werking getreden. Surinaamse banken zijn sindsdien verplicht, om hieraan te voldoen. Aangezien de Surinaamse overheid de door de bankensector gewenste Inter Governmental Agreement (IGA) met de Amerikaanse belastingdienst nog steeds niet heeft gesloten, heeft de Surinaamse Bankiersvereniging reeds het initiatief genomen om in sectorverband de FATCA compliance programma's bij de lokale banken aan te scherpen, ter verkleining van het risico van non-compliance. De Surinaamse Bankiersvereniging heeft een internationaal adviesbureau in de arm genomen, teneinde de leden te adviseren inzake de correcte uitvoering van de FATCA regelingen. Begin 2018 hebben de consultants hun adviesrapport gepresenteerd aan de Bankiersvereniging en de individuele banken. Surichange Bank heeft in dit kader de nodige maatregelen getroffen teneinde FATCA compliant te zijn. De maatregelen hadden te maken met completering van klanten dossiers met een Amerikaanse nationaliteit en de rapportage naar de IRS.

Internal Audit

De afdeling Internal Audit (IAD) ondersteunt het bestuur bij het nemen van beslissingen en de Audit Committee bij het houden van toezicht op de organisatie. Zij toetst de opzet, bestaan en werking van de interne beheersmaatregelen. De audits zijn bedoeld om onafhankelijk vast te kunnen stellen of de interne risicobeheer- en controlesystemen binnen de bank goed werken.

De IAD rapporteert simultaan aan de Audit Committee en het bestuur (tweevoudige rapportagelijn). Dit versterkt de onafhankelijke positie van de afdeling en benadrukt haar rol als third line of defence. In 2017 is door BDO Business Advisory het doorlichtingstraject op de afdeling IAD voortgezet teneinde deze afdeling verder in te richten, conform CBvS richtlijn nr. 8: Interne Audit afdeling bij kredietinstellingen. Dit traject is in 2017 voor een groot deel afgerond. Ter afronding van dit traject is in 2018 een evaluatie gehouden en acties ondernomen. De IAD medewerkers zijn gedurende dit doorlichtingtraject verder getraind.

Ook zijn de Risk Based Audits uit het Internal Audit Jaarplan 2017 uitgevoerd om aanvullende zekerheid te geven aan het bestuur en de Audit Committee over de werking van interne beheersingsmaatregelen. Hierbij is de samenwerking met de tweede verdedigingslinie (Risk Control en Compliance) verder geïntensiveerd. De IAD heeft in het verslagjaar een aantal operational audits uitgevoerd, waarbij de focus vooral lag op de beoordeling van de interne beheersingsvraagstukken binnen de diverse processen. De verrichtingen en bevindingen zijn vastgelegd in audit rapporten. Naast de waarde van deze rapporten voor het management en de Audit Committee, vormen deze ook een belangrijke steun voor de werkzaamheden van de externe accountant, inzake de jaarrekeningcontrole en bij de onsite inspectie door de Centrale Bank van Suriname.

Human Resources en Marketing

Het HR beleid heeft zich in het verslagjaar gericht op de competentie ontwikkeling van onze medewerkers en verdere automatisering van de administratieve processen op de HR afdeling, teneinde de operationele efficiency te verbeteren. Daarnaast is de transformatie van de HR functie in het verslagjaar gecontinueerd. Deze transformatie behelst, het omvormen van de meer administratief ingestelde HR afdeling naar een meer professionele afdeling die gericht is op de ondersteuning en advisering van de organisatie middels een optimale inzet van de HR instrumenten. De ontwikkelingen op het gebied van met name de klantbehoeften, risicobeheersing en regelgeving enerzijds en anderzijds intern organisatorische aanpassingen om effectief te kunnen inspelen op deze ontwikkelingen, doen een relatief groot beroep op de flexibiliteit en het aanpassingsvermogen van onze medewerkers.

Personeelsbestand

Surichange Bank N.V. is een jonge, ambitieuze en op groei gerichte organisatie. De recente organisatorische veranderingen hebben in het verslagjaar gezorgd voor doorstroom mogelijkheden naar nieuwe functies. In 2017 telde ons personeelsbestand 64 medewerkers,

onderverdeeld in 26 mannelijke medewerkers en 38 vrouwelijke medewerkers. Er was een instroom van 7 medewerkers en een uitstroom van eveneens 7 medewerkers. Het HR beleid is gericht op duurzame inzetbaarheid van medewerkers om de dienstverlening en relatie met klanten steeds te verbeteren.

Kerncijfers medewerkers	**2017**	**2016**
Aantal medewerkers ultimo	64	64
Verhouding man/ vrouw	26/38	25/ 39
Instroom	7	5
Uitstroom	7	6

Passend bij de groei van het bankbedrijf, hebben we ook verscheidene nieuwe medewerkers mogen verwelkomen.
Om optimaal te kunnen bijdragen aan de groei en de ambities van de Surichange Bank, zullen er in het komend jaar vervolgstappen worden gemaakt met verdere professionalisering van processen op het gebied van Human Resources & Marketing.

Onderwijsondersteuning

In het verslagjaar hebben wij vijf studenten van het IMEAO en een student van de FHR Hoge School een stageplek aangeboden. Deze studenten hebben onder begeleiding op diverse afdelingen werkzaamheden voor SCB verricht. Wij willen deze studenten bedanken voor hun inzet.

Training & Educatie:

In 2017 is wederom aandacht geschonken aan de verdere ontwikkeling van de competenties van onze medewerkers. Hierbij is kennisoverdracht in de vorm van on- the- job trainingen belangrijker geworden voor onze lerende organisatie. Hierop is onder andere ingespeeld, door trainingsmogelijkheden aan te bieden aan diverse medewerkers op het gebied van onder andere ICT, Risk management, financieel management, audit en HBO Human Resource Management.

Om de veiligheid in en om het SCB bankgebouw verder te verhogen, hebben enkele medewerkers vervolgtrainingen gehad in Bedrijfshulpverlening (BHV). Bij ongewenste gebeurtenissen, die de veiligheid en/of gezondheid van medewerkers, klanten en andere aanwezigen bedreigen, zoals brand en ongevallen, zal er hulp kunnen worden verleend door een speciaal getrainde groep van 10 medewerkers oftewel BHV’ers.

Marketing

De betrokkenheid met de samenleving heeft de SCB in 2017 uitgedragen, middels ondersteuning van het welzijn van bepaalde doelgroepen binnen de samenleving. Diverse organisaties werden door middel van donaties bedacht. Er werd hieraan invulling gegeven door het ondersteunen van projecten op het gebied van sport, cultuur, gezondheid en onderwijs.

Consumer Products & Services

Grafiek 6 Samenstelling van de aangetrokken middelen per 31 december 2017 (in %)

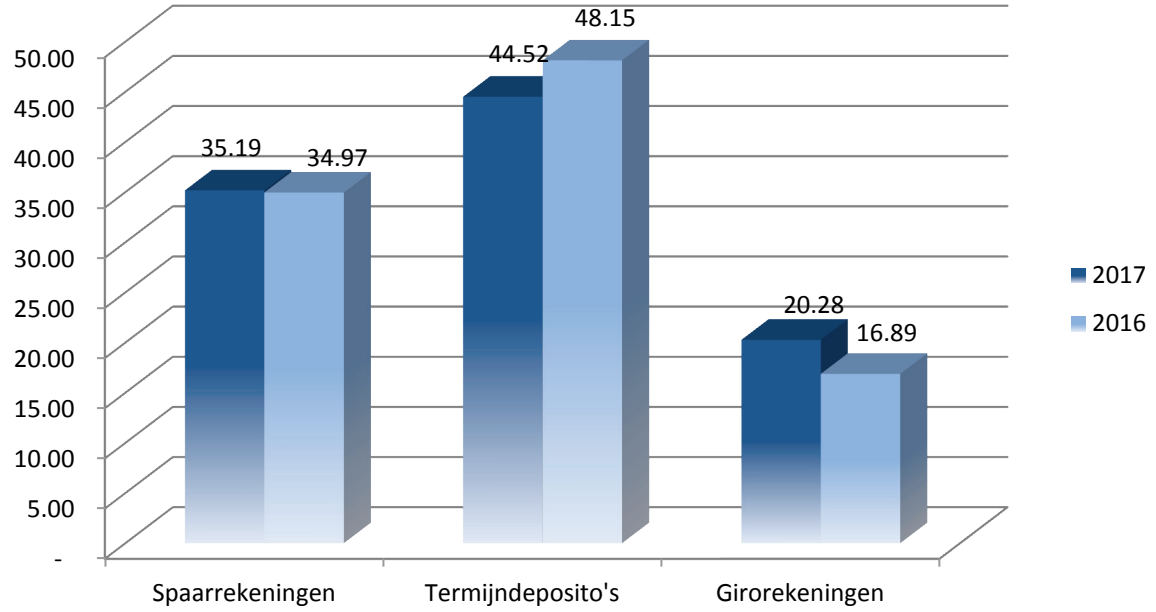

De afdeling Consumer Products & Services houdt zich voornamelijk bezig met het aantrekken en beheren van spaar- en girogelden en lange termijn beleggingen (termijn deposito's). Het commercieel beleid van de bank richtte zich in het verslagjaar op het verbeteren van de customer experience en groei van de aangetrokken middelen van klanten. Hoewel in 2017 nog last werd ondervonden van de instabiele macro-economische omgeving en de voortgaande slapte van de binnenlandse bedrijvigheid, zijn de doelstellingen voor deze commerciële afdeling goeddeels gerealiseerd. Deze afdeling staat, samen met Cash handling en Information desk, voor een optimale en professionele dienstverlening, dagelijks in contact met onze cliënten. De primaire doelstellingen voor deze afdeling zijn met name het aantrekken van nieuwe klanten voor de bank en het behouden van bestaande klanten, die actief bankieren bij de Surichange Bank.

Credit Department

Grafiek 7 Ontwikkeling van de totale kredietportefeuille per 31 december 2017 (in mln SRD)

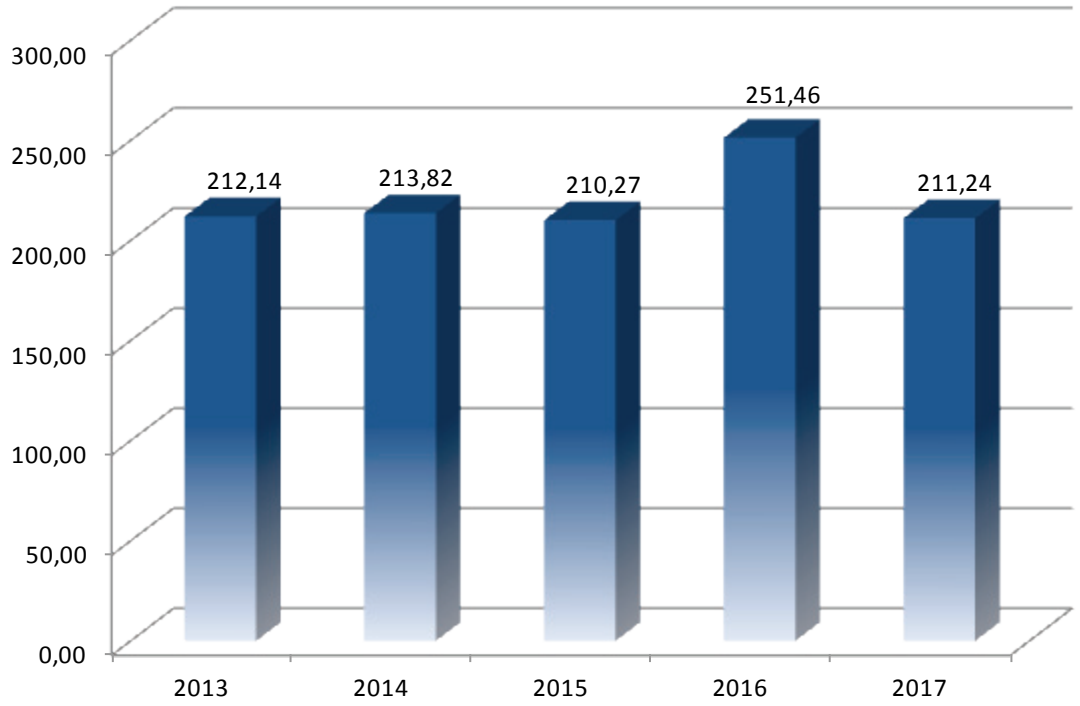

De Credit Department houdt zich voornamelijk bezig met het verstrekken en beheren van consumptieve en commerciële kredieten. In 2017 is de primaire doelstelling voor deze commerciële afdeling, met name het verstrekken van voldoende nieuwe kredieten niet gerealiseerd. In het verslagjaar zijn de overige commerciële doelen van de bank, volledig gerealiseerd. De kredietportefeuille per ultimo 2017 nam af met SRD 40,2 miljoen tot SRD 211,2 miljoen. Dit enerzijds als gevolg van reguliere aflossingen door kredietnemers en anderzijds als gevolg van afwikkeling van non-performing kredieten, na uitwinning van de in dekking gegeven zekerheden.

Onze beleggingen in termijndeposito's bij lokale banken en schatkistpapier van de Republiek Suriname stegen met SRD 98,5 miljoen tot SRD 140,8 miljoen.

De kwaliteit van onze kredietportefeuille nam toe, wat tot uiting kwam in een daling van de non-performing ratio en de lagere dotatie aan de voorziening kredietrisico's. Dit is mede te danken aan de verdere aanscherping van het krediet- en incassobeleid door het bestuur, waardoor debiteuren met achterstanden sneller en effectiever aangepakt kunnen worden.

Grafiek 8 De sectorale spreiding van de kredietportefeuille per 31 december 2017 (in mln SRD)

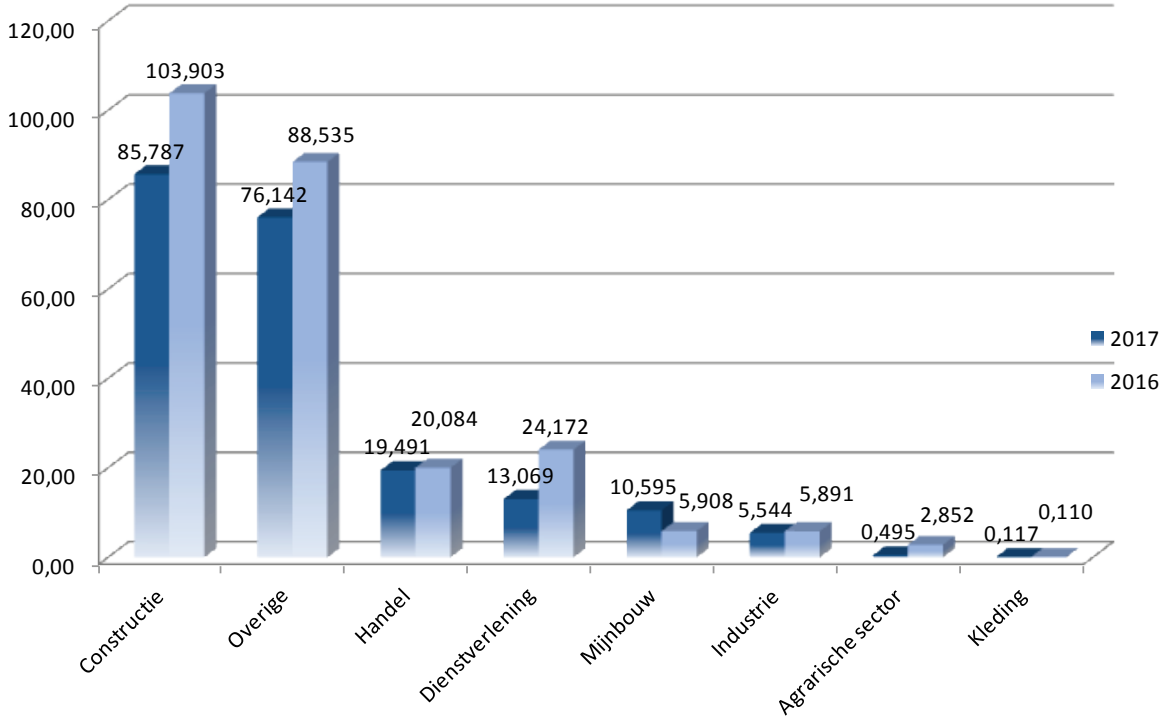

Grafiek 9 Samenstelling kredietportefeuille in SRD en vreemde valuta per 31 december 2017 (in %)

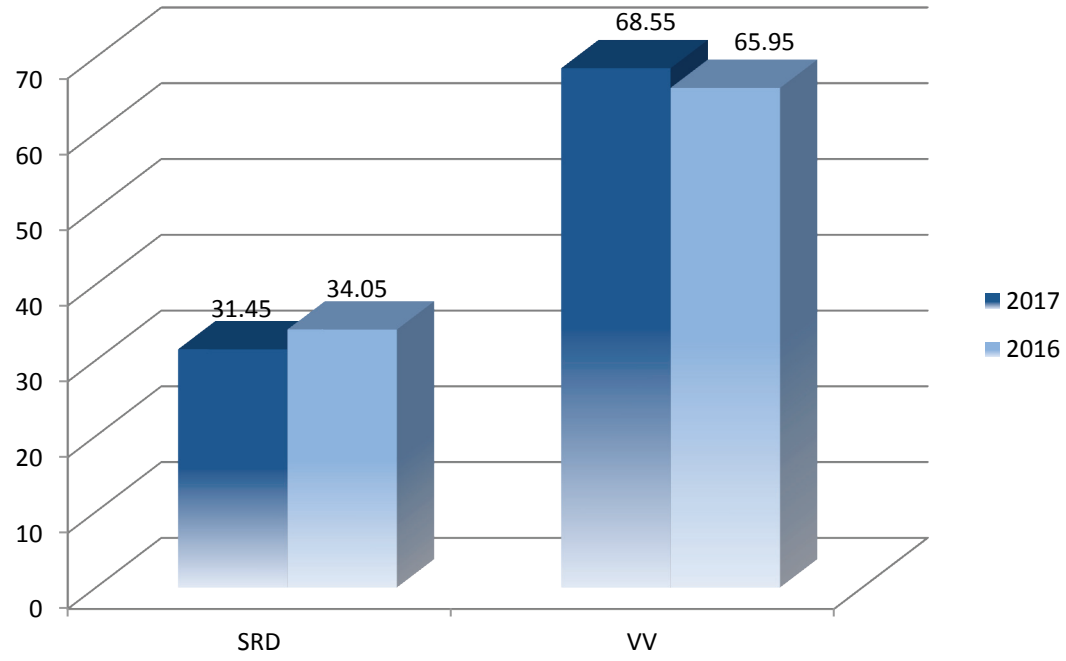

Grafiek 10 Samenstelling kredietportefeuille in SRD per 31 december 2017 (in mln SRD)

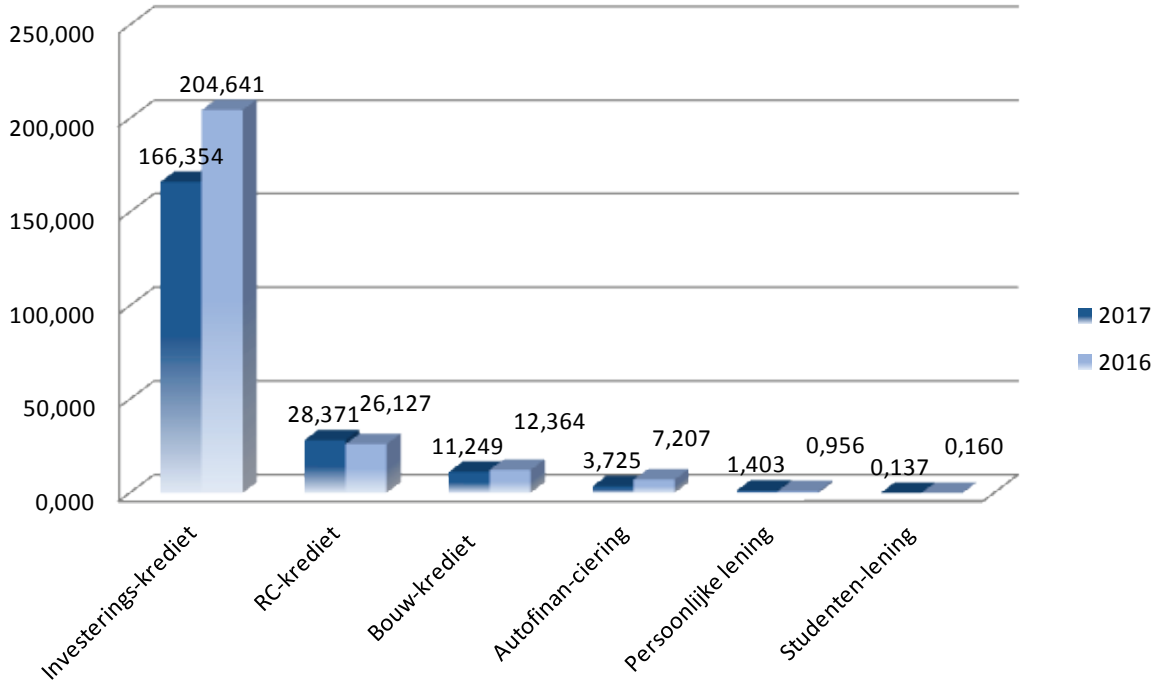

Global Transfer Services

De afdeling Global Transactional Services, is belast met het verwerken van alle overschrijvingen – zowel lokaal als internationaal – en het verwerken van alle girale transacties, via het Nationaal Elektronisch Betaalsysteem (SNEPS), waarop alle lokale banken in Suriname zijn aangesloten. Dit betaalsysteem faciliteert de settlement van SRD chequebetalingen in het interbancaire betalingsverkeer. In 2017 is verder gewerkt aan de implementatie van fase 3 van het SNEPS betaalsysteem. Deze fase is in de eerste helft van 2017 succesvol afgerond.

Het is een hele grote stap vooruit voor het girale geldverkeer tussen lokale banken en de Centrale Bank van Suriname, die een intermediaire rol vervult (centrale clearing van interbancaire transacties). Ook de bancaire overmakingen (overmakingen op een rekening in het buitenland) en de "Fast Money Transfers" via ons agentschapsverhouding met Suri-Change B.V. in Nederland, behoren tot één van de dagelijkse activiteiten van deze afdeling. Verder is deze afdeling belast, met de rapportering van alle vreemde valuta transacties (aan- en verkopen alsook de ingekomen- en uitgaande overmakingen).

Administration & Reporting

De voornaamste taak van de afdeling Administration & Reporting is het verzamelen, registreren, analyseren en rapporteren van zowel financiële als niet financiële informatie aan het bestuur en de Centrale Bank van Suriname. Ook in 2017 is veel aandacht besteed aan het voorzien in meer gedetailleerde informatie, maar ook aan een hogere informatiekwaliteit. Informatie moet daarnaast op de meest efficiënte en effectieve manier worden geleverd aan de business, om de besluitvorming adequaat te ondersteunen. Deze afdeling is in het kader van de maandstaatrapportage, met diverse bijlagen en overige rapportages naar de Centrale Bank van Suriname, dagelijks daarmee in contact en is daardoor uitgegroeid tot een volwaardige gesprekspartner voor de Centrale Bank van Suriname. De afdeling Administration & Reporting stelt niet alleen rapporten samen, maar werkt ook aan uitgebreidere analyses, die de basis vormen voor verdere analyse, informatie en bedrijfsontwikkelingen. Het continu aanscherpen van het Management Information System (MIS) ter verbetering van de managementrapportages, alsmede het inzichtelijk maken en doorlichten van de administratieve processen, waarbij de nadruk wordt gelegd op een gedegen analyse van de kosten en opbrengsten en diverse jaarrekeningposten, behoort tot één van de dagelijkse werkzaamheden van deze afdeling.

Gedurende het verslagjaar heeft de afdeling Administration & Reporting veel werk verzet teneinde te kunnen voldoen aan diverse richtlijnen en rapportage eisen van de Centrale Bank van Suriname alsook van het management.

Information Technology Services

De toepassing van de informatietechnologie is niet meer weg te denken binnen de moderne bedrijfsvoering. Ook bij Surichange Bank is dit het geval. Door goed IT beleid en strategie te ontwikkelen, is de bank in staat geweest haar processen efficiënter en effectiever in te richten. Het beleid van de afdeling Information Technology Services is gericht op het ondersteunen van de organisatie, teneinde de business continuity te waarborgen en IT Security risico's te beheersen. Om steeds te voldoen aan de behoeften van de nieuwe trends in banking (mobile banking, internet banking etc.) heeft de afdeling een actieve bijdrage geleverd aan de voorbereidingen voor de aanschaf van een nieuwe Core Banking System (software) en de daarmee gepaard gaande investeringen in hardware. Tevens is bijzondere aandacht geschonken aan de upgrading van de competenties van onze IT professionals.

De belangrijkste doelstellingen van de afdeling Information Technology Services, die verantwoordelijk is voor de automatisering van onze bedrijfsprocessen, alsmede voor het ontwikkelen en beheren van de IT-infrastructuur en applicaties, zijn een effectieve ondersteuning geweest voor de beheersing van met name de business continuity en IT security risico's van de bank. De business continuity en IT-security kwetsbaarheden en risico's zijn bepalend voor de IT projecten, die steeds naar prioriteitstelling worden uitgevoerd.

Dankbetuiging

Wij willen onze dank en waardering uitspreken voor het werk, dat alle medewerkers van de Surichange Bank N.V. hebben verricht. Wij zijn de leden van de Raad erkentelijk voor de vruchtbare samenwerking en onze gewaardeerde klanten voor hun business, loyaliteit en het gestelde vertrouwen.

Paramaribo, 17 augustus 2018

Bestuur Surichange Bank N.V.

Dhr. drs. S.P. Mathura QT, Chief Executive Officer
Dhr. drs. D.A. Surjbalisingh, Acting Chief Executive Officer
Dhr. W. Ramautarsing MBA, Deputy Chief Operations

Jaarrekening 2017

Balans per 31 december 2017 (vóór resultaatbestemming)

Activa

(in duizenden SRD)	2017	2016
Kasmiddelen	134.964	110.127
Vorderingen op bankiers	207.525	256.315
Beleggingen	140.828	42.371
Kredieten	211.240	251.455
Gebouwen, terreinen en bedrijfsmiddelen	8.317	6.266
Overige activa	39.230	41.604
Overlopende activa	3.772	2.826
Totale activa	**745.876**	**710.964**

Passiva

(in duizenden SRD)	2017	2016
Toevertrouwde middelen *	628.261	602.572
Verplichtingen aan bankiers *	21.203	43.156
Overige schulden	49.999	27.242
Overlopende passiva	9.575	9.965
Voorziening latente belastingen	-	178
Eigen vermogen		
Kapitaal	4.500	4.500
Agioreserve	1.350	1.350
Algemene reserve	20.718	15.628
Herwaarderingsreserve	4.322	1.291
	30.890	22.769
Resultaat lopend boekjaar	5.948	5.082
	36.838	27.851
Totale passiva	**745.876**	**710.964**

** In het onderhavige boekjaar zijn de verplichtingen onder bankiers apart gepresenteeerd die voorheen onder toevertrouwde middelen werden opgenomen. Als gevolg hiervan zijn de vergelijkende cijfers aangepast.*

Winst- en Verliesrekening over 2017

(in duizenden SRD)	2017	2016
Baten		
Rentebaten	34.605	44.695
Rentelasten	23.105	25.918
Rentemarge	**11.500**	**18.777**
Beleggingsopbrengsten	10.292	3.753
Opbrengsten vreemde valutabedrijf	7.906	4.834
Provisie en overige baten	4.091	3.085
	33.789	**30.449**
Lasten		
Personeelskosten	8.654	8.031
Afschrijvingen	449	691
Overige beheerskosten	7.548	4.910
Voorziening dubieuze debiteuren	2.235	4.319
Waarde vermindering bankgebouw	509	-
Waarde vermindering ingekochte panden en terreinen	5.100	4.557
	24.495	**22.508**
Resultaat vóór belastingen	9.294	7.941
Inkomstenbelasting	3.346	2.859
Resultaat ná belastingen	**5.948**	**5.082**

Kasstroomoverzicht over 2017

(in duizenden SRD)	2017	2016
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat vóór belastingen	9.294	7.941
Afschrijvingen	449	691
Waardevermindering gebouwen	509	-
Aanpassing voorziening latente belastingen	-178	-14
	10.074	**8.628**
Mutatie vorderingen op bankiers	48.790	-89.553
Mutatie beleggingen	-98.457	-5.598
Mutatie kredieten	40.215	-41.186
Mutatie overige- en overlopende activa	1.428	-33.684
Mutatie toevertrouwde middelen	25.689	156.698
Mutatie verplichtingen aan bankiers	-21.953	43.146
Mutatie overige schulden en overlopende passiva	22.366	14.452
	18.078	**44.275**
Betaalde inkomstenbelasting	-3.256	-941
	14.822	**43.334**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa (netto)	-59	-530
Mutatie kasmiddelen	**24.837**	**51.432**
Kasmiddelen begin van het boekjaar	110.127	58.695
Kasmiddelen eind van het boekjaar	**134.964**	**110.127**

Toelichting op de jaarrekening

Algemeen

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, uitgaande van continuïteitsveronderstelling van de vennootschap.

Vergelijking vorig boekjaar

In het onderhavige boekjaar zijn de vergelijkende cijfers aangepast vanwege herrubricering van de post 'verplichtingen aan bankiers', die voorheen onder de post 'toevertrouwde middelen' werden gepresenteerd. Tevens is de post 'schatkistpapier' opgenomen onder rapporteringshoofd 'beleggingen', terwijl dit in 2016 apart was opgenomen. Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de cijfers over het vorig boekjaar aangepast.

Verbonden partijen

Als verbonden partijen worden aangemerkt, alle rechtspersonen waarover heersende zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen, die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen kunnen worden aangemerkt als verbonden partijen. Ook de statutaire directie, andere sleutelfunctionarissen in het management van de vennootschap en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Schattingen, aannames en veronderstellingen

Voor het opmaken van de jaarrekening zijn schattingen, aannames en veronderstellingen gehanteerd die van invloed zijn op verantwoorde bedragen. Dit betreft in het bijzonder, de gebruiksduren en restwaarden van het bankgebouwen en opstallen en bedrijfsmiddelen, de taxaties van de actuele waarde van het bankgebouw en overig onroerend goed en waardeverminderingen van deze activa. De schattingen betreffen voorts, de omvang van de voorziening kredieten en de voorzieningen opgenomen onder de passiva in de balans, waaronder voorziening medische kosten gepensioneerden. De schattingen, aannames en veronderstellingen, die zijn gemaakt, zijn gebaseerd op marktgegevens, kennis, ervaring uit het verleden en andere factoren die onder de gegeven omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De werkelijke resultaten kunnen echter afwijken van de gemaakte schattingen. Schattingen, aannames en veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Schattingswijzigingen worden verwerkt in de periode, waarin de schattingen worden herzien indien de wijzigingen alleen op deze periode betrekking hebben. Indien de

schattingswijziging tevens betrekking heeft op toekomstige perioden, vindt wijziging prospectief plaats in de hiervoor relevante perioden.

Schattingswijziging

In het boekjaar 2014 heeft een schattingswijziging plaatsgevonden, als gevolg van de doorvoering van de nieuwe richtlijn van de Centrale Bank van Suriname die per 1 juli 2014 is ingegaan ter zake de kredietclassificatie en de voorzieningen (richtlijn nummer 2). Er gold ook een overgangsregeling, waarbij de voorziening op kredietrisico's in de diverse kredietcategorieën voor maximaal 75% mocht worden aangehouden. Deze overgangsregeling is per 30 juni 2017 beëindigd.

Ter zake de kredietclassificatie en bepaling van de voorziening gelden de hierna volgende minimum eisen (als percentage van het totaal):

(a) Voldoende door de kredietinstelling te bepalen
(b) Speciale vermelding 5%
(c) Substandaard 20%
(d) Dubieus 50%
(e) Oninbaar 100%

Grondslagen van valuta-omrekening

Activa en passiva in vreemde valuta zijn aan het eind van het jaar omgerekend tegen de door de Centrale Bank van Suriname per balansdatum genoteerde wisselkoersen in de rapportage valuta, SRD. Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum naar de rapportage valuta. De koersresultaten, die ontstaan bij de waardering van de monetaire activa en passiva worden, evenals de resultaten, ontstaan bij de aan- en verkoop van vreemde valuta, en afwikkeling van transacties in vreemde valuta, in de winst- en verliesrekening opgenomen onder de post 'Opbrengsten vreemde valutabedrijf'.

De voor omrekening in lokale valuta gebruikte koersen per balansdatum zijn als volgt:

	2017	2016
USD	7,396	7,354
EUR	8,816	7,687

Grondslagen van waardering

Kasmiddelen

Deze betreffen de wettige betaalmiddelen zowel in SRD als vreemde valuta, voorraad herdenkings-munten in SRD en direct opeisbare vorderingen op de Centrale Bank van Suriname c.q. kasreserves aangehouden bij de Centrale Bank van Suriname. De kasreserves staan niet ter vrije beschikking van Surichange Bank N.V. De kasmiddelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vorderingen op bankiers

Vorderingen op bankiers, omvatten enerzijds direct opeisbare vorderingen op buitenlandse en binnenlandse banken en anderzijds korte termijnbeleggingen bij binnenlandse banken en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Beleggingen

De onder dit hoofd opgenomen beleggingen hebben betrekking op termijndeposito's bij lokale banken en schatkistpapier. De termijndeposito's hebben een looptijd tussen twee maanden en één jaar en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Schatkistpapier, welke ten laste van de Staat is uitgegeven door de Centrale Bank van Suriname, wordt gewaardeerd tegen de nominale eindwaarde per balansdatum. De looptijd is vastgesteld op maximaal 12 maanden tegen een rentevoet van tussen 9% en 12% per jaar (2016: 9%).

Kredieten

De verstrekte kredieten aan bedrijven omvatten, investeringskredieten en rekening-courant faciliteiten. Kredieten aan consumenten betreffen hypothecaire leningen, investerings-kredieten, auto-financieringen alsmede persoonlijke leningen en worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een specifieke voorziening voor het geschatte kredietrisico. De vooruit berekende rente op persoonlijke leningen, autofinancieringen, woningbouwfinancieringen en investeringskredieten is in mindering gebracht op de uitstaande vorderingen uit kredietverlening.

Gebouwen, terreinen en bedrijfsmiddelen

De gebouwen en terreinen zijn tegen de actuele kostprijs opgenomen, vermeerderd met investeringen nadien en voorts verminderd met lineair berekende afschrijvingen op gebouwen welke zijn gebaseerd op de economische levensduur van 50 jaar. In het jaar 2017 heeft hertaxatie plaatsgevonden van de actuele kostprijs van het bankgebouw, terreinen en opstallen door een beëdigde en onafhankelijke taxateur. Hertaxatie vindt in de regel plaats eens in de drie jaren, tenzij door markante prijsontwikkelingen daartoe eerder aanleiding bestaat.

De uit de hertaxatie voortvloeiende vermogenstoename is onder aftrek van een voorziening voor latente inkomstenbelasting op bankgebouwen opgenomen als herwaarderingsreserve onder het eigen vermogen, terwijl de latente belastingverplichting tegen het geldende inkomstenbelastingtarief onder de voorzieningen is opgenomen. Op herwaardering van terreinen wordt geen voorziening voor latente belasting gevormd, omdat er bij de directie geen intentie bestaat het te verkopen.

De onder bedrijfsmiddelen opgenomen kantoorinventarissen en transportmiddelen worden gewaardeerd tegen de aanschaffingsprijs verminderd met lineair berekende afschrijvingen welke zijn gebaseerd op de economische levensduur. Gebruikte en nieuwe transportmiddelen worden afgeschreven in respectievelijk 3 en 5 jaren, terwijl het afschrijvingspercentage voor ICT infrastructuur 331/3% beloopt en voor overige kantoorinventarissen 20% per jaar.

Overige activa

Onder overige activa worden opgenomen de rekening-courant vorderingen op Suri-Change B.V., de ingekochte panden en terreinen na uitwinning van het onderpand bij wanbetaling, de ongerealiseerde koerswinst op swapcontracten en overige vorderingen. De ingekochte panden en terreinen zijn voor het merendeel gehertaxeerd op de gerealiseerde waarde i.e. de geschatte netto opbrengstwaarde.

Overlopende activa

Hieronder worden opgenomen te vorderen inkomstenbelasting, te vorderen rente op kredieten en vooruitbetaalde- en overlopende posten.

Toevertrouwde middelen

De aangetrokken spaar- en depositogelden, alsmede girotegoeden van cliënten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De rentevergoeding op girotegoeden, alsmede de vervallen rente op spaartegoeden zijn opgenomen in het saldo van deze verplichtingen. De per balansdatum nog niet uitbetaalde rente op depositotegoeden, zijn opgenomen onder overlopende passiva.

Verplichtingen aan bankiers

De verplichtingen aan bankiers betreffen schulden aan binnenlandse banken korter dan één jaar die ontstaan zijn als gevolg van onderlinge transacties en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overige schulden en overlopende passiva

Voor zover in het voorgaande niet anders is vermeld, worden de overige schulden en overlopende passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Onder dit hoofd is opgenomen een voorziening voor latente belastingverplichtingen, welke is ontstaan als gevolg van het verschil in de bedrijfseconomische- en fiscale waardering van de bankgebouwen. De voorziening latente belastingen wordt berekend tegen het geldende nominale inkomstenbelasting tarief. De voorziening valt vrij naarmate, vanwege afschrijvingen het verschil tussen de bedrijfs-economische- en fiscale waardering kleiner wordt, ter nivellering van de werkelijk te betalen belasting, zodat het in de winst- en verliesrekening opgenomen resultaat vóór belastingen in overeenstemming is met de normale belastingdruk. In het onderhavige boekjaar is de voorziening voor latente belastingverplichtingen ad SRD 174 duizend vrijgevallen door een afwaardering van het bankgebouw, als gevolg van de hertaxatie eind 2017. Het saldo van de voorziening voor latente belastingen is samen met het deel van de herwaardering teruggeboekt tegenover het saldo van de herwaardering van het bankgebouw voor totaal SRD 503 duizend.

Swaps

Op 31 december 2017 had Surichange Bank N.V. voor een bedrag van USD 3.910.483 en Euro 5.373.741 (2016: USD 3.910.483 en Euro 5.373.741) aan valutaswaps uitstaan bij de Centrale Bank van Suriname met contractuele verplichtingen in SRD. De vorderingen en schulden inzake de Swapcontracten komen in looptijd met elkaar overeen; derhalve zijn deze posities gesaldeerd in de balans opgenomen. Het ongerealiseerd koersresultaat tussen de vorderingen en schulden aan het einde van de looptijd van de swapcontracten is onder overige activa opgenomen.

Grondslagen van resultaatbepaling

Rentemarge

Deze post omvat het voordelig verschil tussen interest baten verkregen uit kredietverlening enerzijds en interest lasten verkregen uit toevertrouwde middelen anderzijds.

Beleggingsopbrengsten

De beleggingsopbrengsten omvatten de rentebaten uit beleggingen in termijndeposito's en schatkistpapier.

Opbrengst vreemde valutabedrijf

De opbrengsten uit vreemde valutabedrijf omvatten de commissie op ingekomen en uitgaande overmakingen en koersmarge en provisies op valuta transacties. Hieronder vallen ook de koersresultaten die ontstaan door omrekening van activa en schulden in vreemde valuta naar SRD en door afwikkeling van transacties in vreemde valuta.

Provisie en overige baten

Provisie en overige baten omvatten kredietprovisies, assurantieprovisies, provisie bij overmakingen en uitbetalingen.

Overige beheerskosten

Hieronder worden algemene kosten, kantoorkosten en huisvestingskosten verantwoord.

Voorziening dubieuze debiteuren

Deze post omvat dotaties aan de voorzieningen kredietrisico's die getroffen zijn voor non-performing kredieten. Dit conform de richtlijnen van de CBvS.

Waarde vermindering ingekochte panden en terreinen

De waarde vermindering ingekochte panden en terreinen heeft betrekking op waardevermindering van de panden op basis van externe taxatie van de realiseerbare waarde i.e. netto opbrengstwaarde. Deze panden zijn gekocht door SCB op de veiling en verantwoord onder de post "Overige activa" op de balans.

Inkomstenbelasting

Betreft de inkomstenbelasting over het resultaat vóór belastingen. De belasting verschuldigd over het fiscaal niet-aftrekbare afschrijvingen wordt ten laste gebracht van de onder voorziening latente belastingen.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirectie methode. Het resultaat vóór belastingen wordt aangepast voor mutaties die geen kasstromen zijn waaronder, afschrijvingen, bijzondere waarde verminderingen en mutatie voorziening latente belasting. Koersverschillen op saldi van kasmiddelen in vreemde valuta zijn in het kasstroomoverzicht verwerkt in het resultaat vóór belastingen.

Toelichting op de balans per 31 december 2017 (in duizenden SRD)

	2017	2016
Kasmiddelen	**134.964**	**110.127**
Onder dit balans hoofd zijn opgenomen de voorraad kasmiddelen in Surinaams courant en in vreemde valuta, alsmede de verplichte kasreserve in SRD aangehouden bij de CBvS ad SRD 28,3 miljoen. Deze kasreserve is niet ter vrije beschikking van de vennootschap		
Samenstelling:		
Kassen	91.317	71.729
Centrale Bank van Suriname	43.647	38.398
	134.964	110.127
Samenstelling naar valuta:		
Kassen (SRD)	49.003	41.300
Kassen (VV)	85.961	68.827
	134.964	110.127
Vordering op bankiers	**207.525**	**256.315**
Betreft de vorderingen in rekening-courant op de binnenlandse en buitenlandse banken alsook de kasreserve in vreemde valuta en overige vorderingen op de CBvS. De vreemde valuta kasreserve bedraagt ultimo 2017 SRD 141,5 miljoen (2016 : SRD 138 miljoen)		
Samenstelling:		
Bankiers (SRD)	12.327	17.098
Bankiers (VV)	195.198	239.217
	207.525	256.315
Beleggingen	**140.828**	**42.371**
De onder dit hoofd opgenomen beleggingen hebben betrekking op termijndeposito's bij lokale banken en schatkistpapier. De termijndeposito's hebben een looptijd tussen twee maanden en één jaar en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.		
Samenstelling:		
Termijndeposito's	65.881	-
Schatkistpapier	74.947	42.371
	140.828	42.371

	2017	2016
Kredieten	**211.240**	**251.455**
Onder deze post zijn opgenomen de vorderingen uit hoofde van kredietverlening onder aftrek van waar nodig geacht specifieke voorzieningen voor dubieuze debiteuren.		
Samenstelling naar valuta:		
Kredieten (SRD)	66.443	84.864
Kredieten (VV)	144.797	166.591
	211.240	251.455
De kredietverlening is verdeeld over de volgende sectoren:		
Constructie	**41%**	**41%**
Industrie	**3%**	**2%**
Mijnbouw	**5%**	**3%**
Dienstverlening	**6%**	**10%**
Handel	**9%**	**8%**
Overige	**36%**	**34%**
	100%	**100%**
Gebouwen, terreinen en bedrijfsmiddelen	**8.317**	**6.266**
De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door herwaarderingen naar actuele waarde ultimo 2017. De investeringen in het lopend boekjaar ad SRD 59 duizend hebben vooral betrekking op de aanschaf van kantoorinventarissen en kantoormachines.		
Gebouwen en terreinen		
Boekwaarde begin van het jaar	**5.483**	**5.527**
Bij: investeringen – netto	**9**	**40**
Bij: herwaarderingen	**2.845**	**-**
Bij: onderhanden werken gebouwen	**-**	**75**
Bij: correctie afschrijvingen door hertaxatie	**105**	**-**
Af: Waarde vermindering bankgebouw door lagere actuele waarde	**-509**	**-**
Af: afschrijvingen	**-107**	**-159**
Boekwaarde eind van het jaar	**7.826**	**5.483**

	2017	2016
Bedrijfsmiddelen		
Boekwaarde begin van het jaar	**783**	**900**
Bij: investeringen–netto	**50**	**416**
	833	**1.316**
Af: afschrijvingen	**-342**	**-533**
Boekwaarde eind van het jaar	**491**	**783**
Overige activa	**39.230**	**41.604**
Deze post bestaat voornamelijk uit een rekening-courantvordering op Suri-Change B.V., de ingekochte panden en terreinen op de veiling, de ongerealiseerde koerswinst op swapcontracten en overige vorderingen.		
Samenstelling:		
Rekening-courant vordering op Suri-Change B.V.	18.100	2.894
Ingekochte panden en terreinen op de veiling	14.976	6.500
Ongerealiseerde koerswinst op swapcontracten	5.831	31.610
Overige vorderingen	323	600
	39.230	41.604
Overlopende activa	**3.772**	**2.826**
Hieronder zijn opgenomen vooruitbetaalde bedragen, nog te verrekenen posten met cliënten (overgemaakte gelden) en de vordering op de fiscus.		
Toevertrouwde middelen	**628.261**	**602.572**
Hieronder zijn opgenomen de door de klanten toevertrouwde middelen, gespecificeerd als volgt:		
- Spaargelden	**221.100**	**210.707**
- Depositogelden	**279.721**	**290.109**
- Giro tegoeden	**127.440**	**101.756**
Van de uitstaande deposito gelden vervalt binnen een jaar ca. SRD 54,5 miljoen (2016: ca SRD 69,1 miljoen) en het restant loopt langer dan een jaar.		

	2017	2016
Verplichtingen aan bankiers	**21.203**	**43.156**
De verplichtingen aan bankiers betreffen schulden aan binnenlandse banken korter dan één jaar die ontstaan zijn als gevolg van onderlinge transacties en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.		
Samenstelling:		
Spaargelden	21.203	42.547
Girogelden	-	359
Depositogelden	-	250
	21.203	43.156
Overige schulden	**49.999**	**27.242**
Deze post betreft diverse verplichtingen z.a.: uit te betalen overmakingen, uit te betalen kredieten en overige financiële transacties. De uit te betalen overmakingen en overige financiele transacties hebben betrekking op termijntransacties met clienten en binnenlandse bankiers. De significante toename van deze post ontstaat voornamelijk door de overboeking van EUR en USD tegoeden van clienten bestemd voor uitgaande overmakingen.		
Samenstelling:		
Uit te betalen overmakingen	41.139	14.881
Uit te betalen kredieten	119	5.471
Vooruitontvangen bedragen terzake eeuwigdurende achtergestelde obligaties	4.408	3.844
Af te dragen loon- en omzetbelasting	2.634	1.958
Overige	1.699	1.088
	49.999	27.242
Overlopende passiva	**9.575**	**9.965**
Dit betreft voornamelijk nog te betalen deposito rente en nog af te rekenen assurantiepremies en overige.		
Voorziening latente belastingen	**-**	**178**
Dit betreft getroffen voorzieningen van de uit herwaardering voortvloeiende latente belasting-verplichtingen. In het onderhavige boekjaar is de voorziening voor latente belastingverplichtingen vrijgevallen, door een afwaardering van het bankgebouw a.g.v. de hertaxatie eind 2017.		

Eigen Vermogen

Conform de gewijzigde statuten bedraagt het maatschappelijk kapitaal SRD 9 miljoen verdeeld in 900 duizend aandelen van nominaal SRD 10, waarvan 50% zijn geplaatst en volgestort. De aandelen luiden op naam.

	2017	2016
Kapitaal	**4.500**	**4.500**
Agioreserve	**1.350**	**1.350**
Algemene reserve		
Het verloop van de algemene reserve is als volgt:		
Stand begin van het jaar	15.628	15.280
Nettowinst vorig boekjaar	5.082	340
Gerealiseerde herwaardering	8	8
Stand eind van het jaar	**20.718**	**15.628**
Herwaarderingsreserve		
Het verloop in de herwaarderingsreserve is als volgt:		
Saldo begin van het jaar	1.291	1.299
Herwaardering a.g.v. hertaxatie	3.348	-
Correctie a.g.v. lagere waardering gebouwen	-309	-
Gerealiseerde herwaardering als gevolg van afschrijvingen	-8	-8
Saldo eind van het jaar	**4.322**	**1.291**

Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2017 (in duizenden SRD)

	2017	2016
Rentemarge	**11.500**	**18.777**
Hieronder is het voordelig saldo tussen de rentebaten van de uitzettingen en de rentelasten van de toevertrouwde middelen opgenomen.		
Samenstelling:		
Rentebaten	34.605	44.695
Rentelasten	23.105	25.918
	11.500	18.777
Beleggingsopbrengsten	**10.292**	**3.753**
De post beleggingsopbrengsten heeft betrekking op enerzijds genoten rendement op beleggingen bij de CBvS in schatkistpapier en anderzijds rendement op kortlopend termijndeposito beleggingen bij binnenlandse banken.		
De post rente opbrengsten (lokale banken) omvat voor SRD 6,9 miljoen rente op schatkistpapierbeleggingen en voor SRD 2,7 miljoen rente op kortlopende termijnbeleggingen bij lokale banken.		
Samenstelling :		
Rente opbrengsten (lokale banken)	9.645	3.700
Rente opbrengsten (buitenlandse banken)	647	53
	10.292	3.753
Opbrengst vreemde valutabedrijf	**7.906**	**4.834**
Dit betreft de met vreemde valutahandel behaalde koersresultaten en provisiebaten uit overmakingen		
Samenstelling :		
Commissie op ingekomen en uitgaande overmakingen	6.453	4.918
Koersmarges en provisies op valuta transacties	1.453	296
Waarderingsverschil	-	-380
	7.906	4.834

	2017	2016
Provisie en overige baten	**4.091**	**3.085**
Onder dit hoofd zijn opgenomen baten uit de kredietverlening, exclusief rente, diensten verleend in het binnen- en buitenlandse betalingsverkeer alsmede het assurantiebedrijf.		
De provisies uit kredietverlening hebben betrekking op afsluitprovisies, administratiekosten en kredietprovisies, terwijl de overige baten betrekking hebben op provisies op overmakingen en uitbetalingen.		
Samenstelling :		
Kredietprovisies	1.385	1.639
Assurantieprovisie	479	488
Provisies op overmakingen en uitbetalingen	2.227	958
	4.091	3.085
Personeelskosten	**8.654**	**8.031**
Hieronder zijn de salarissen en sociale lasten van het personeel opgenomen.		
Samenstelling :		
Salarissen	6.225	5.484
Gratificaties en vakantietoeslag	1.183	1.224
Overwerkvergoeding en overige toelagen	402	626
Sociale lasten en overige	844	697
	8.654	8.031
Afschrijvingen	**449**	**691**
Deze post betreft de afschrijving op gebouwen en bedrijfsmiddelen.		
Samenstelling :		
Afschrijving op gebouwen	106	159
Afschrijving op bedrijfsmiddelen	343	532
	449	691

	2017	2016
Overige beheerskosten	**7.548**	**4.910**
Hieronder zijn onder andere opgenomen algemene kosten, kantoorkosten en huisvestingskosten.		
Samenstelling :		
Algemene kosten	5.545	3.020
Kantoorkosten	938	919
Huisvestingskosten	1.065	971
	7.548	4.910
Waardevermindering bankgebouw	**509**	**-**
Als gevolg van lagere actuele kostprijs van de gebouwen door de recente hertaxatie is er een last door waardevermindering ontstaan op gebouwen ad SRD 509.		
Bijzondere waardeverminderingen ingekochte panden en terreinen	**5.100**	**4.557**
De ingekochte panden en terreinen op de veiling zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde i.e. de geschatte netto opbrengstwaarde. In het onderhavige boekjaar is sprake geweest van bijzondere waardevermindering ad SRD 5.100 als gevolg van herwaardering en verwerkt in de winst- en verliesrekening onder de post “bijzondere waardevermindering ingekochte panden en terreinen”.		
Dotatie Voorziening dubieuze vorderingen	**2.235**	**4.319**
De toevoeging aan de voorziening voor dubieuze vorderingen heeft voornamelijk betrekking op ‘non performing’ investeringskredieten.		
Samenstelling :		
Dotatie voorziening hoofdsom	21.803	29.451
Rente toevoeging / vrijvallen	-19.568	-25.132
	2.235	4.319
Inkomstenbelasting	**3.346**	**2.859**
De commerciële belastingdruk bedraagt 36% van de winst vóór belastingen ad SRD 9.294 duizend, uitkomend op SRD 3.346 duizend; (2016: ca. SRD 2.859 duizend).		

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: De Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Surichange Bank N.V.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de in dit jaarverslag op pagina 32 tot en met 48 opgenomen jaarrekening 2017 van Surichange Bank N.V., te Paramaribo gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Surichange Bank N.V. per 31 december 2017 en van het resultaat en kasstromen over 2017 in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2017;
2. De volgende overzichten over 2017:
   De winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht over 2017; en
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met internationale controlestandaarden (International Standards on Auditing) uitgevaardigd door de International Federation of Accountants (IFAC). Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Surichange Bank N.V. zoals vereist door de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels. Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in dit rapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit 'het verslag van het bestuur'.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevings-stelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met internationale controle-standaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Paramaribo, 17 augustus 2018

BDO Assurance N.V.

w.g. W.K. Achthoven RA

Afdelings verantwoordelijken

Internal Audit
A. Bhawanie, *Head*
Tel: 471151 ext. 246

J. Baidjoesingh, *Coördinator*
Tel: 471151 ext. 207

Risk Control
S. Ramkhelawan, *Risk Officer*
Tel: 471151 ext. 222

Compliance
D. Ramadhin, *Head*
Tel: 471151 ext. 245

Human Resources & Marketing
A.Jairam, *HR Officer*
Tel: 471151 ext. 229

Secretariat
L. van Ams, *Head*
Tel: 471151 ext. 111

Consumer Products & Services
K. Samoedj, *Head*
Tel: 471151 ext. 218

Credit Department
R. Kirpal, *Head*
Tel: 471151 ext. 106

H. Parmin, *Coördinator*
Tel: 471151 ext. 221

Global & Transactional Services
D. Legiman, *Head*
Tel: 471151 ext. 228

Administration & Reporting
O. Naipal– Mohan,*Head*
Tel: 471151 ext. 212

Information Technology Services
R. Tjon Soe Tsoi, *Head*
Tel: 471151 ext. 237

General Affairs
K. Binda, *Head*
Tel: 471151 ext. 235

Layout & Design
Surichange Bank N.V.
Paramaribo
Suriname

Print
Artie's Printing & Design N.V.
Wanica
Suriname

Surichange Bank N.V.
Dr.S.Redmondstraat 71
Tel: +597 471151
Fax: +597 520740
www.scbbank.sr